

29. 1. 2002

ID: 15684

Náležitosti doručení

Jsou-li údaje na doručence neúplné, a pošta přes výzvu chybějící údaje nedoplní, nelze dojít k závěru, že bylo řádně doručeno.

Jsou-li údaje na doručence neúplné, a pošta přes výzvu chybějící údaje nedoplní, nelze dojít k závěru, že bylo řádně doručeno.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 20.12.2001, sp.zn. 30 Cdo 2199/2001)

Nejvyšší soud rozhodl ve věci projednání dědictví po M. J., narozené 23. 8. 1931, zemřelé dne 7. 6. 1997, za účasti 1/ pozůstalého manžela J. J., 2/ pozůstalého syna P. F., vedené u Obvodního soudu pro Prahu 8 pod sp. zn. 20 D 944/97, o dovolání pozůstalého syna Petra Fírta proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2001 č. j. 24 Co 119/2001-111, tak, že usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2001, č. j. 24 Co 119/2001-111, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Městský soud v Praze, jako soud odvolací, usnesením ze dne 29. 6. 2001, č. j. 24 Co 119/2001-111, odmítl podle § 218 odst. 1 písm. a/ občanského soudního řádu (dále jen OSŘ) jako opožděné odvolání pozůstalého syna P. F. proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 25. 10. 2000, č. j. 20 D 944/97-94. Vyšel ze zjištění, že shora označené usnesení soudu prvního stupně bylo doručeno tehdejšímu advokátovi P. F. náhradním způsobem podle § 47 odst. 2 OSŘ. Zásilka obsahující zmíněné usnesení byla uložena na poště dne 1. 11. 2000, nastoupila tedy fikce doručení třetím dnem od uložení. Konec zmíněné třídní lhůty připadl na sobotu dne 4. 11. 2000, proto bylo, ve smyslu § 57 odst. 2 OSŘ, posledním dnem uvedené lhůty pondělí 6. 11. 2000. Konec 15denní lhůty k odvolání připadl na úterý 21. 11. 2000. Odvolání bylo podáno na poště dne 28. 11. 2000, tedy po lhůtě.

Uvedené usnesení odvolacího soudu napadl pozůstalý syn P. F. (dále jen dovolatel) dovoláním, jehož přípustnost odůvodnil odkazem na ustanovení § 237 odst. 1 OSŘ s tím, že se jedná o rozhodnutí zásadního významu po právní stránce. Tuto skutečnost nijak blíže neodůvodnil. Doplnil, že nelze vyloučit ani přípustnost dovolání podle § 238, 238a a 239 OSŘ. Pokud jde o dovolací důvody, v dovolání brojí zejména proti usnesení soudu prvního stupně s tím, že toto rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci, a je nepřezkoumatelné. Prvostupňové řízení je podle dovolatele postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 241a odst. 2 písm. a/ OSŘ). Výklad odvolacího soudu týkající se fikce doručení usnesení soudu prvního stupně považuje za sporný s tím, že mu odvolací soud svým postupem brání v účasti na spravedlivém procesu. Navrhl zrušení rozhodnutí soudů obou stupňů a vrácení věci soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Dovolatel v důvodech svého dovolání odkázal na ustanovení OSŘ po novelizaci provedenou zákonem č. [30/2000](#) Sb. Při posuzování tohoto dovolání dovolací soud vychází z ustanovení části 12, hlavy první, bodu 17 zák. č. [30/2000](#) Sb. jímž byl změněn občanský soudní řád (zák. č. [99/1963](#) Sb.), podle kterého dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným před účinností tohoto zákona nebo po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodne se o nich podle dosavadních právních předpisů, tj. podle občanského soudního řádu ve znění před novelizací provedenou zákonem č. [30/2000](#) Sb.

Po zjištění, že dovolání bylo podáno oprávněnou osobou – účastníkem řízení, řádně zastoupeným v dovolacím řízení advokátem podle ustanovení § 241 odst. 1 OSŘ, že bylo podáno ve lhůtě určené v ustanovení § 240 odst. 1 OSŘ a v podstatě splňuje formální i obsahové náležitosti dle ustanovení § 241 OSŘ, se dovolací soud nejprve zabýval přípustností dovolání, neboť podle ustanovení § 236 odst. 1 OSŘ lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

Dovolání je přípustné podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. e) OSŘ, protože směřuje proti usnesení, kterým odvolací soud odmítl odvolání proti rozhodnutí soudu prvního stupně. Důvodem odmítnutí odvolání odvolatele odvolacím soudem byla skutečnost, že z důvodů shora uvedených považoval odvolání za opožděné.

Dovolací soud přihlíží z úřední povinnosti k vadám vyjmenovaným v § 237 odst. 1 OSŘ a (je-li dovolání přípustné) i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci; jinak je vázán uplatněným dovolacím důvodem, včetně toho, jak jej dovolatel obsahově vymezil (§ 242 odst. 1 a 3 OSŘ). Jelikož jiné vady nebyly v dovolání zmíněny a z obsahu spisu nevyplývají, Nejvyšší soud zkoumal, zda řízení je postiženo vadou tvrzenou dovolatelem. Ten, i když to výslovně neuvedl, napadá usnesení odvolacího soudu z pozice dovolacího důvodu podle § 237 odst. 1 písm. f) OSŘ, tj. že mu jako účastníku řízení byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem.

V rozhodnutích uveřejněných pod čísly 27/1998 a 49/1998 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, jakož i v mnoha rozhodnutích dalších Nejvyšší soud opakovaně vysvětlil, že za “postup soudu v průběhu řízení” je možno považovat jen činnost, která vydání konečného soudního rozhodnutí předchází, nikoli vlastní rozhodovací akt soudu, který má za úkol průběh řízení zhodnotit a ukončit. Rozhodnutím odvolacího soudu o odmítnutí odvolání (v něm projeveným hodnotícím úsudkem, že odvolání je opožděné) tedy zmatečnost podle § 237 odst. 1 písm. f) OSŘ založit nelze.

Po obsahové stránce však dovolatelovy argumenty vystihují i dovolací důvod dle § 241 odst. 3 písm. b) OSŘ, jímž lze odvolacímu soudu vytýkat, že řízení je postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (potud, že jsou zpochybněny výsledky šetření o okolnostech doručení).

Stejnopis písemného vyhotovení usnesení soudu prvního stupně byl doručován advokátu dovolatele do vlastních rukou (§ 158 odst. 2 OSŘ). Podle ustanovení § 47 odst. 2 OSŘ nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastižen, ačkoli se v místě doručení zdržuje, uvědomí jej doručovatel vhodným způsobem, že mu zásilku přijde doručit znovu v den a hodinu uvedenou na oznámení. Zůstane-li i nový pokus o doručení bezvýsledným, uloží doručovatel

písemnost na poště nebo u orgánu obce a adresáta o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do tří dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

Z tohoto předepsaného postupu vyplývá, že řádné doručení zásilky uložení na poště předpokládá předchozí oznámení (výzvu) příslušného doručovatele o datu a hodině, kdy bude učiněn další pokus o doručení.

Doručenka je listinou, která má povahu listiny veřejné a která se od listin soukromých liší (§ 134 OSŘ) svou důkazní silou, protože potvrzuje, není-li dokázán opak, pravdivost toho, co je v ní osvědčeno. Povahu veřejné listiny má doručenka pouze tehdy, jsou-li na ní vyplněny čitelně všechny předepsané údaje. V daném případě (jak je patrné ze spisu) na doručence, která má dokládat náhradní doručení písemnosti určené do vlastních rukou advokáta dovolatele (usnesení soudu prvního stupně), je vyznačen jen údaj, že zásilka byla uložena na poště dne 1. 11. 2000. Chybí údaj o tom, kdy bylo učiněno oznámení o tom, kterého dne a ve kterou hodinu měla být zásilka znovu doručována po prvním nezdařeném pokusu o doručení. Příslušná rubrika totiž zůstala nevyplněna. Jsou-li údaje na doručence neúplné, je třeba poštu vyzvat k domu, aby potřebné údaje doplnila, jinak nelze dojít k závěru, že bylo řádně doručeno. Závěr o opožděnosti (nebo naopak o včasnosti) opravného prostředku (zde odvolání) vždy vyplývá z šetření soudu o okolnostech doručení rozhodnutí, proti němuž opravný prostředek směřuje. V přezkoumávaném případě zůstalo šetření odvolacího soudu neúplné, protože shora uvedené skutečnosti nevzal v úvahu. Požadavek na provedení tohoto šetření vyplývá z toho, že jeho případná neúplnost nebo nesprávnost, a jemu odpovídající nesprávnost závěru o opožděnosti odvolání, se dotýkají základního procesního práva účastníka na opravný prostředek proti prvoinstančnímu rozhodnutí, resp. na jeho věcné projednání (článek 90 zákona č. [1/1993](#) Sb. Ústavy České republiky, článek 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, vyhlášené usnesením předsednictva ČNR č. [2/1993](#) Sb., ustanovení § 201 OSŘ). Z uvedeného plyne, že závěr odvolacího soudu o tom, že usnesení soudu prvního stupně bylo náhradně doručeno dne 6. 11. 2000 nemůže obstát, protože z doručenky je zřejmé, že pošta nedodržela postup stanovený v § 47 odst. 2 OSŘ.

Usnesení, jímž odvolací soud odmítl odvolání podle § 218 odst. 1 písm. a/ OSŘ, co do šetření podmínek náhradního doručení rozsudku soudu prvního stupně spočívá na závěrech zatížených jinou vadou řízení ve smyslu § 242 odst. 3 (§ 241 odst. 3 písm. b/) OSŘ, nemůže logicky být považováno za správné. Proto je Nejvyšší soud podle § 243b odst. 1,2 OSŘ zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)